

Benedykt XVI

Zasłuchane serce Maryi : przemówienie na zakończenie rekolekcji dla Papieża i Kurii Rzymskiej : (Watykan, 27 lutego 2010 r.)

Salvatoris Mater 13/3/4, 325-326

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NAUCZANIE BENEDYKTA XVI*

Insegnamenti di Benedetto XVI

NUNTII SCRIPTO DATI

Przesłanie z okazji XV sesji publicznej Akademii Papieskich
(Rzym, 15 grudnia 2010 r.)¹

Niech praca uczonych i artystów odzwierciedla wielkość oraz piękno naszej chrześcijańskiej nadziei

[...]

XV sesja publiczna została przygotowana przez Międzynarodową Papieską Akademię Maryjną i przez Papieską Akademię Niepokalanej, które bardzo stosownie zdecydowały, że w czasie tego uroczystego zgromadzenia będzie upamiętniona 60. rocznica ogłoszenia dogmatu o wniebowzięciu Maryi, proponując temat: «Wniebowzięcie Maryi znakiem otuchy i niezachwianej nadziei». W istocie 1 listopada 1950 r., podczas pamiętnego Roku jubileuszowego, czcigodny Pius XII, promulgując konstytucję apostolską *Munificentissimus Deus*, ogłosił uroczystie ten dogmat na placu św. Piotra. Kilka lat wcześniej, w 1946 r., o. Carlo Balić OFM założył Międzynarodową Akademię Maryjną, właśnie z myślą o wspieraniu i koordynowaniu ruchu asumpcjonistycznego.

Pius XII pragnął owym uroczystym aktem wskazać, nie tylko katolikom, ale również wszystkim ludziom dobrej woli – w trudnym i delikatnym okresie historycznym po zakończeniu II wojny światowej – na nadzwyczajną postać Maryi jako model i wzór nowej ludzkości odkupionej przez Chrystusa: «Należy się (...) spodziewać – pisał – że ci, którzy rozważają chwalebny przykład Maryi, będą się przekonywali coraz więcej, ile jest warte życie ludzkie (...) i (...) niechaj w ten okazały sposób oczom wszystkich jawi się w pełnym świetle, jak wzniosły jest kres przeznaczenia naszej duszy i ciała. Oby wreszcie wiara w cielesne Wniebowzięcie Maryi uczyniła mocniejszą i żywszą wiarę w nasze zmarłych wstanie (*Munificentissimus Deus*: AAS 42, 1950, 753-771). Uważam, że te życzenia są jak najbardziej aktualne, i ja także zachęcam was wszystkich do poddania się przewodnictwu Maryi, abyście się stali głosicielami i świadkami nadziei, jaka płynie z kontemplacji tajemnic Chrystusa, który umarł i zmarłych wstał dla naszego zbawienia.

Maryja bowiem, jak poucza Sobór Watykański II w Konstytucji dogmatycznej *Lumen gentium*, jest znakiem niezawodnej nadziei i otuchy dla ludu Bożego pielgrzymującego w historii: «Jak w niebie Matka Jezusa doznaje już chwa-

* Wybór najważniejszych wypowiedzi Benedykta XVI na temat Matki Bożej (styczeń-grudzień 2010).

¹ „L'Osservatore Romano” 32(2010) nr 2, 33-34.

ły co do ciała i duszy, będąc obrazem i początkiem Kościoła mającego osiągnąć pełnię w przyszłym wieku, tak tu na ziemi, dopóki nie nadejdzie dzień Pański (por. 2 P 3, 10), przyświeca Ona pielgrzymującemu Ludowi Bożemu jako znak niezachwianej nadziei i pociechy» (n. 68). W encyklice *Spe salvi*, która jest poświęcona chrześcijańskiej nadziei, nie mogłem nie przypomnieć szczególnej roli Maryi, wspierającej wierzących i wskazującej im drogę w wędrówce do niebieskiej ojczyzny. Zwróciłem się do Niej, wzywając jako Gwiazdę nadziei dla Kościoła i dla całej ludzkości (por. n. 49). Maryja jest gwiazdą jaśniejącą światłem i pięknem, która zapowiada i antycypuje naszą przyszłość, ostateczne przeznaczenie, do jakiego nas powołuje Bóg, Ojciec bogaty w miłosierdzie.

Ojcowie i doktorzy Kościoła, wyrażając także powszechne odczucia wiernych i rozważając to, co celebrowała liturgia, głosili szczególnie przywilej Maryi, ukazywali Jej pełne blasku piękno, które podtrzymuje i umacnia naszą nadzieję.

Święty Jan Damasceński, który wniebowstąpieniu Maryi poświęcił trzy wspaniałe kazania, wygłoszone w Jerozolimie ok. 740 r. w pobliżu grobu, który według tradycji jest grobem Maryi, mówi: «Twoje ciało nie zaznało zepsucia. Twoje nieskalane i całkowicie piękne ciało nie pozostało na ziemi, przeciwnie, zasiadasz na tronie w królestwie niebieskim jako królowa, pani, władczyni, Matka Boga, prawdziwa Boża rodzicielka, wzięta do nieba» (*Omelia 1 sulla Dormizione*, PG 96, 719 – Homilia o Zaśnięciu).

Temu głosowi Kościoła wschodniego odpowiada echem, pośród wielu głosów łacińskiego Zachodu, głos piewcy Maryi, św. Bernarda z Clairvaux, który w ten sposób obrazuje wniebowzięcie: «Nasza Królowa nas poprzedziła; poprzedziła nas i została przyjęta tak uroczyście, że z ufnością słudzy mogą pójść za swoją Panią, mówiąc: Zabierz nas ze sobą, pobiegniemy za wonią Twoich pachnidel (por. Pnp 1, 3). Nasza pielgrzymująca ludzkość posłała naprzód swoją Orędowniczkę, która będąc Matką Sędziego i Matką miłosierdzia, będzie mogła negocjować nabożnie i skutecznie sprawę naszego zbawienia. Nasza ziemia posłała dziś do nieba cenny prezent, ażeby dając i otrzymując, połączyły się w szczęśliwej wzajemności przyjaźni to co ludzkie z Boskim, to co ziemskie z Niebieskim, najniższe z największym (...) Jest Królową niebios, jest miłosierna, jest Matką jednorodzonego Syna Bożego» (*In assumption B.M.V.*, *Sermo I*: PL 183, 415).

Przemierzając zatem ową *via pulchritudinis*, którą sługa Boży Paweł VI wskazał jako inspirującą drogę badań teologicznych i mariologicznych, chciałbym zwrócić uwagę na głęboką harmonię między myślą teologiczną i mistyczną, liturgią, pobożnością maryjną i dziełami sztuki, które wspaniałością barw i form opiewają tajemnice wniebowzięcia Maryi i Jej chwałę niebieską u boku Syna. Spośród tych ostatnich zachęcam was do podziwiania dwóch szczególnie wymownych w Rzymie – mozaik w absydach poświęconych Maryi bazylik: Matki Boskiej Większej i Matki Boskiej na Zatybrzu.

Refleksja teologiczna i duchowa, liturgia, kult maryjny, przedstawienie w sztuce tworzą naprawdę jedną całość, pełne i skuteczne przesłanie, zdolne wzbudzić podziw oczu, dotknąć serca i pobudzać umysł do jeszcze głębszego zrozumienia tajemnicy Maryi, w której widzimy wyraźne odzwierciedlenie i zapowiedź naszego przeznaczenia, naszej nadziei.